

Uit de praktijk van... Anne Dijkstra

Anne Dijkstra opende in 2010 in Tiel haar eigen praktijk Logo4kids. Ze maakte de overstap van GGD-logopedist naar ondernemer in een speciaal segment van de logopedie. Een jaar later hebben zich al voldoende kinderen aangemeld zodat er uitbreiding komt. Berthine de Koning-van Holland is in januari 2011 begonnen.

Je hebt je eigen praktijk nu ruim één jaar. Hoe is dat eerste jaar verlopen?

De overstap naar mijn eigen praktijk is vrij natuurlijk verlopen. Naast mijn werk als GGD-logopedist heb ik de praktijk binnen een half jaar opgebouwd. Tijdens deze periode heb ik veel geleerd. Ik was opeens niet meer alleen een logopedist die kinderen behandelt. Er kwamen nu veel

gopedist. Als een kind zich op zijn gemak voelt omdat je een prettige sfeer hebt gecreëerd, dan komt dit zijn ontwikkeling ten goede. Als GGD-logopedist had ik op de scholen waar ik werkzaam was veel contact met de leerkrachten. Die korte lijntjes vind ik belangrijk, zodat je van elkaar weet wat er speelt met betrekking tot het kind dat je behandelt. Door mijn ervaringen tijdens de Pabo weet ik wat er leeft

ken. Ik vind het fijn als kinderen het initiatief nemen om iets uit hun leven aan mij te vertellen. Dat is voor mij een teken dat ze zich op hun gemak voelen.

Bij logopedie voor kinderen kom je al snel op problemen met de taalontwikkeling en dus het onderwijs. Hoe belangrijk is logopedie voor het onderwijs en hoe ervaar jij de erkenning voor de logopedische expertise vanuit het onderwijs?

De taalontwikkeling is van groot belang om als kind te kunnen participeren binnen het onderwijs. Wanneer deze ontwikkeling niet goed verloopt heeft dit ook zijn gevolgen voor de onderwijskansen van een kind. Logopedie zorgt ook voor meer zelfvertrouwen bij het kind; durven te vragen om hulp aan de juf of

Anne Dijkstra

meer dingen bij kijken; het werven van cliënten, contact met zorgverzekeraars over declaraties, het opbouwen van een website en verdere PR uitdenken. Daarbij is Logo4Kids vanaf nul begonnen. Mijn eerste werkdag was gevuld met drie cliënten! Enorm spannend vond ik ook hoe snel deze hoeveelheid zou aantrekken. Omdat je hiervoor zelf mede verantwoordelijk bent heb ik vanaf het begin veel energie gestoken in het contact met de nabije scholen. Mijn gezicht laten zien vond ik erg belangrijk en ook heb ik gemerkt hoezeer de intern begeleiders en leerkrachten dit op prijs stelden.

Je bent niet alleen logopedist, maar studeerde daarvoor ook aan de Pabo (afgerond in 2005). Wat maakt deze combinatie bijzonder?

Tijdens mijn stages was mijn contactname naar kinderen toe één van de eerste punten die direct opviel. Een kind kreeg ik altijd snel op zijn gemak, maar ook tijdens mijn stage binnen het SBO wist ik op natuurlijke wijze goed om te gaan met de gedragsproblemen van kinderen. Door de Pabo is mijn pedagogische kant sterk ontwikkeld en dit vind ik van zeer toegevoegde waarde voor mijn werk als lo-

op school en waar leerkrachten waarde aan hechten. Als praktijkhoudster is het nu wel een stuk lastiger om in contact te komen met een leerkracht. Je behandelt immers niet meer op de school. Desondanks probeer ik de lijntjes nu ook goed te houden. Je moet elkaar weten te vinden. De ontwikkeling van het kind staat bij mij centraal en de leerkracht maakt hier ook deel van uit.

Met je praktijk richt je je helemaal op kinderen van twee tot vijftien. Wat heb je met deze doelgroep en vanwaar je keuze?

De kinderen die ik tot nu toe in de praktijk heb behandeld variëren inderdaad in leeftijd van twee tot vijftien jaar. Deze doelgroep maakt mijn werk ook zeer afwisselend. Niet alleen op inhoudelijk vlak, maar ook qua benadering van het kind. Het ene half uurtje heb je een peuter voor je en daarna komt er een jongen binnen van ruim tien jaar die bijvoorbeeld net ruzie heeft gehad op het schoolplein. Als kinderen met verhalen binnenkomen die indruk op hen hebben gemaakt dan moet er ruimte voor zijn als zij hierover willen vertellen. Dat is waarschijnlijk ook mijn stukje onderwijservaring wat erbij komt jif-

durven te spreken in de kring terwijl andere kinderen naar je luisteren. Erkenning van leerkrachten voor de logopedische expertise moet je verdienen als logopedist. Je moet hiervoor investeren in het contact met hen. Zij moeten ook weten wat jij doet binnen de logopedische behandeling, zodat ze hier binnen de klas ook bewust mee omgaan. Door deze samenwerking tussen leerkracht en logopedist ontstaat er waardering voor elkaars vak en leert de leerkracht ook voelsprietten te ontwikkelen als het gaat om het signaleren van taalproblemen bij kinderen.

Je hebt een collega aangenomen, Berthine de Koning-van Holland. Wat verwacht je voor je praktijk van deze verdubbeling?

Door de flinke stroom aanmeldingen van nieuwe cliënten ben ik vrij snel gaan nadenken over een extra collega bij Logo4Kids. Bij de keuze van een persoon heb ik rekening gehouden met de uitstraling van de praktijk. Logo4Kids is een jong en fris bedrijf en hierin horen dus ook personen te werken met dezelfde ingrediënten en visie. Met Berthine lig ik op één lijn. We zijn allebei jong en willen samen de praktijk verder door ontwikkelen. Momenteel be-

handelen we beiden nog dezelfde problematiek, maar door middel van bijscholing willen we onszelf en de praktijk verbreden qua kennis. Het voordeel van een collega binnen de praktijk is dat je veel kunt bespreken met elkaar wat betreft de problematiek die je tegenkomt of wanneer je er bijvoorbeeld niet uitkomt met een behandelkind. Samen naar een kind kijken helpt enorm. Je deelt elkaars kennis en dit houdt je scherp.

Het thema van 2011 is taal. Wat zou het publiek beslist moeten weten van de logopedie als het om taal gaat?

Het is van groot belang dat verstoringen en achterstanden binnen de taalontwikkeling van een kind zo snel mogelijk worden erkend. Hierin ligt een groot deel van de verantwoordelijkheid bij de begeleiders op het kinderdagverblijf of op het consultatiebureau, maar ook bij de peuterspeelzaal en de

kleuterschool. Hoe eerder kinderen met een taalprobleem begeleid worden, des te beter zijn hun onderwijskansen. Logopedie houdt kinderen communicatief in beweging. Taal is communicatie en andersom. Dankzij logopedische behandeling behalen kinderen succeservaringen en kunnen zij zich red- den op school en in de maatschappij. Dit is van on- schatbare waarde.

De school van... Brigitta Balvers en Johanneke Uittenbroek

Wij zijn Brigitta Balvers en Johanneke Uittenbroek. We zijn werkzaam als logopedist op de Alexander Roozendaalschool in Amsterdam. Dit is een grote cluster 2-school voor kinderen met ernstige spraak- taalproblemen. Een uitdagende werkplek met een goede werksfeer en veel collega logope- disten, op dit moment wel negentien! Onze school is een basisschool: we hebben kinderen in de groepen 1 tot en met 8. Er zitten ongeveer 350 kinderen op onze school, komend uit de regio Amster- dam. Ook is er een groot team met ambulante begeleiders, die ongeveer 250 kinderen buiten onze school begeleiden.

Op onze school zitten kinderen die zich communicatief onvoldoende kunnen redden. Dit kan komen door een groot articulatieprobleem, een taalachterstand van meer dan een jaar of problemen met de pragmatiek (zo- als bij kinderen met autisme). Alle kinderen hebben, voordat ze bij ons op school komen, minimaal een half jaar logopedie gehad, maar hadden daar niet voldoende aan. De taalproblemen mogen niet voortkomen uit bijvoorbeeld tweetaligheid of een lage intelligentie. De kinderen lopen vast in het re-

guliere onderwijs of komen vanuit de voorschoolse opvang. Het doel is om de kinderen zo snel mogelijk weer naar het Basisonderwijs (Bao) of het Speciaal Basisonderwijs (SBao) te kunnen laten terugstro- men, eventueel met ambulante begeleiding. Dit lukt niet bij alle kinderen: er zijn kinderen die de ba- sisschool bij ons afmaken.

Op onze school is het belangrijkste vak taal. Hier wordt aan gewerkt in de klas en bij individuele logopedie. In de klas wordt er in de onderbouw thematisch gewerkt en in de bovenbouw met de

Taaltrapeze. We geven veel visuele ondersteuning met plaatjes, pictogrammen en gebaren. Er wordt veel herhaald en veel structuur geboden. Kinderen met autisme en kinderen met spraak- taalproble- men hebben hier veel baat bij. We zien vaak voor- beelden van kinderen die weer helemaal opbloeien en weer tot leren komen in onze school. Ook wan- neer we ouders spreken, horen we dat gedragspro- blemen, bijvoorbeeld veroorzaakt door het onvol- doende kunnen zeggen wat je wilt, verdwijnen.

Werkzaamheden logopedisten

Iedere groep op school heeft een vaste logopediste. Een logopediste kan meerdere parallelgroepen heb- ben, terwijl anderen een groep uit de onderbouw en een groep uit de bovenbouw onder hun hoede heb- ben. Dit schooljaar is Brigitta verbonden aan groep 7 en aan de allerkleinsten van de school: een groep 1. Een groep waarbij aanvankelijk nog veel aan ob- servatie, diagnostiek en oudervoorlichting moet worden gedaan. Johanneke heeft een groep 4 en een groep 8. In groep 8 is het nu een spannende tijd om- dat de vervolgschool gekozen moet worden.

Er vindt intensief overleg plaats tussen de logope- diste en de groepsleerkracht. In dit overleg komt ter sprake hoe de leerkracht het beste de communica- tie van de individuele leerling kan begeleiden en welke toepassingen er moeten zijn voor de groep in het geheel. Wij kunnen zo aansluiten op activitei- ten en de onderwerpen die in de klas spelen, en de leerkracht kan aansluiten op de specifieke proble- men van het kind.

Drie maal per jaar vindt een groepsbespreking plaats, waarbij de betrokken leerkrachten en behandelaars het handelings- en onderwijskundig plan van de leer- lingen evalueren. De logopedisten hebben een evalu- atie van de individuele handelingsplannen geschre- ven en een nieuw plan geformuleerd. Deze worden meegenomen in de groepsbeoordeling.

Na de groepsbeoordeling vinden gesprekken plaats met de ouders, waarbij de leerkrachten het onder- wijsplan en wij het logopedisch handelingsplan toe- lichten.

Een deel van de kinderen heeft naast de geboden hulp en ondersteuning extra begeleiding nodig, waardoor het handelingsplan moet worden aange- past. Deze kinderen worden besproken in de Com- missie van Begeleiding. Dit is een uitgebreid team

Brigitta en Johanneke